

vel ingen Tvivl om, at man meget let vil kunne komme ud over dette.

Et andet Punkt, som har voldet nogen Vanskelighed og vedblivende gør det, er Omvalgssystemet. Ærede Medlemmer ville huske fra første Behandling, at der var megen Uenighed med Hensyn til, hvilket af de forskellige Omvalgssystemer der skulde anvendes. Fra yor Side hævdede vi, at det frie Omvalg var det rigtigste og det bedste. Fra de Herrers Side forfægtede man, at det bundne Omvalg var det bedste System, og Udvalgets Mindretal, de 6 Mand i Udvalget her, har fastholdt Tanken om det bundne Omvalg. Det er min Opfattelse, at man derved har handlet i allerhøjeste Grad urigtigt. Jeg tror ikke, det i Virkeligheden kan sættes i Forbindelse med noget som helst Partiformaal. Man gør sig utvivlsomt Illusioner, hvis man tror, at det ene eller det andet af disse Systemer skulde have nogen særlig Betydning for det ene eller det andet Parti; men af rent valgtekniske Grunde, af rent vælgerpsykologiske Grunde anser jeg bundet Omvalg for et meget, meget slettere System end det frie Omvalg. Det bundne Omvalgssystem er prøvet meget længe og grundigt i Tyskland, men det er daarlige Erfaringer, man har faaet ved disse Forsøg med det bundne Omvalgssystem; det viser sig i Virkeligheden, at det bundne Omvalg kun bliver et Skinomvalg, det fører i Praksis til, at man allerede før den første Valgdag ordner sig imellem Partierne, fordi man ved at lade være dermed opnaar det, at man spilder sine Stemmer.

Ærede Medlemmer bedes foreløbig tænke sig, hvorledes Forholdene vilde være for Øjeblikket i en dansk Valgkreds. Jeg ved ikke, hvor mange Partier jeg skal regne med, naar jeg tænker mig en saadan dansk Valgkreds i Øjeblikket, men naar jeg ikke skal tage det alt for meget i Detailler, kunne vi maaske regne med, at der i Øjeblikket findes 5 Partier i Folketinget, et Højre, der findes jo nok officielt 3 moderate Venstregrupper, men dem kan man vel dele saaledes, at de to slaa sig sammen, saa at man har to mere eller mindre ensartede moderate Venstregrupper, men i hvert Fald med forskellige Afskygninger og uenige i forskellige Punkter med Hensyn til Danmarks Militærvesen, og saa findes der et radikalt Venstre og Socialdemokraterne. Hvis man nu tænker sig disse 5 Partier i en Valgkreds, og tænker sig, at Partierne forud maa regne med, at hver af dem har saadan nogenlunde samme Styrke i Valgkredsen,

ville de Herrer let se, at hvis Socialdemokrater og Radikale alliere sig i første Omgang, maa de andre Partier ogsaa paa Forhaand danne Alliancer, hvis de ville have nogen Udsigt til at kunne komme med i anden Omgang. Altsaa, hvis f. Eks. de to Venstregrupper, „de 22“ og „de 27“, ville skaffe sig nogen Sandsynlighed for, at det bliver en af deres Mænd i Stedet for Højremanden, der kommer til Valg i anden Omgang sammen med en Repræsentant for de Radikale eller Socialdemokraterne, som opstilles fra modsat Side, maa de to Venstregrupper gaa sammen allerede forud for Valgdagen og opstille deres Kandidat. Paa den Maade tror jeg, det vil ske; man vil samle sig allerede i første Omgang ud fra det Synspunkt, at man maa gøre det for at sikre sig at komme med i Omvalget, og derved bliver hele Omvalgssystemet i Virkeligheden betydningsløst; det bliver i Praksis omtrent det samme, som vi i Øjeblikket have, alt det, man skulde opnaa ved det frie Omvalg, forsvinder. Imidlertid tænker jeg mig ikke endda, at den Uenighed, der staar paa Spørgsmaalet om det bundne og det frie Omvalg, skulde være nogen afgørende Hindring for en Valgkredslovs Gennemførelse. Det er jo en midlertidig Valgkredslov, vi tænke os her, og selv om man fik et daarligt Omvalgssystem, som ikke er væsentligt bedre end det System, vi nu have, vilde det naturligvis ikke for os være afgørende for at lade et Lovforslag af denne Karakter falde, saa det er ikke derpaa, det staar.

Til syvende og sidst kan man da sige, at naar man ser dette Mindretalsforslag igennem, kunde man meget vel tænke sig et saadant Lovforslag gennemført her i Rigsdagen. Men saa komme vi til § 105, og naar man læser § 105 i dette Mindretalsforslag, fristes man unægtelig til at udbryde: Ak, de skønne spildte Kræfter, der ere nedlagte i alle de foregaaende Paragraffer. Alle de foregaaende Paragraffer kunne være meget smukt formede, og der kan ligge meget Arbejde deri; men naar man tager § 105 med, ser man, at alt det, her er lavet, i Virkeligheden kun er en Skueret, som de Herrer stille frem til Beskuelse for Vælgerne, men om hvilken der fast og klart siges i § 105, at i det virkelige Liv skal der ikke blive noget ud af den Historie. Det, der sker i § 105, er nemlig det, at man sammenkobler Valgkredsomordningen med en Grundlovsforandring og med en Grundlovsforandring af en saadan Karakter, at man har gentagne